

Talousarvio 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelma 2026-2028

Maakuntahallitus 13.6.2025, § 54

Maakuntahallitus 19.9.2025, § 83

Maakuntahallitus 31.10.2025, § 93

Maakuntavaltuusto 11.12.2025, § 33

Sisällysluettelo

3 Maakuntajohtajan katsaus

5 Keski-Suomen liiton organisaatio

9 Keski-Suomen liiton toimisto

10 Henkilöstö

11 Toimintasuunnitelma 2026-2028

12 Tavoite 1. Maakuntastrategian toteutus

14 Tavoite 2. Verkostovaikuttaminen

15 Tavoite 3. Kehittyvä työyhteisö

19 Talousarvio

22 Jäsenkuntien maksuosuudet

24 Keski-Suomen kehittämisrahasto

25 Tulosityksiköt

26 Taloussuunnitelma

27 Rahoitus- ja investointiosa

KESKI-SUOMEN LIITTO

Maakuntajohtajan katsaus

Pekka Hokkanen
maakuntajohtaja

Keski-Suomenkin tulevaisuuskokoa koetellaan ajassa, jota leimaa talouden alavireisyys ja julkisen talouden haasteet, korkea työttömyys, erilaistuva aluerakenne, globaali epävakaus ja turvallisuustympäristön turbulenssi. Toimintaympäristön murrosten ja haasteiden keskellä meiltä edellytetään rohkeutta ja tahtoa tehdä asioita uudella tavalla ja tarttua aktiivisesti vahvuksistamme kumpuaviin mahdollisuuksiin.

Uusi maakuntastrategiamme 2026-2029 viitoittaa Keski-Suomen liiton ja koko maakunnan tekemisen yhteistä suuntaa. Maakuntastrategian toteutus on laaja kokonaisuus, johon panostamme vuonna 2026 ja johon toivotamme kaikki maakunnan toimijat mukaan.

Strategisiin tavoitteisiimme olla rohkeasti toimelias, toisistamme ja tulevaisuudesta huolehtiva, luonnonvoimainen sekä yleisesti keskisuomalainen tiivistyvät toimet, joilla rakennamme tulevaisuuskestävää ja menestyksekkäästi muutoksessa luovivaa Keski-Suomea. Teemme kunnianhimoisesti toimia työttömyyden puolittamiseksi ja koulutustason nostamiseksi, käytämme viisaasti luonnonvarojamme, kuljemme kohti hiilineutraaliutta ja otamme jokaisen keskisuomalaisen osaksi yhteisöä.

Strategian toteutuksessa korostuu tulevaisuussuuntautunut ja tietopohjainen aluekehittäminen ja päätöksenteko. Strategian seuranta vakiinnutetaan osaksi Keski-Suomen liiton toiminnan vuosikelloa. Keski-Suomessa strategian toteutus ja aluekehittäminen ovat kiinteästi yhteydessä alueiden käytön suunnitteluun ja liikennejärjestelmätyöhön. Toteutamme maakuntakaavan ajantasaisuuden ja muutostarpeiden arvioinnin vuoden aikana. Sujuvat rahoitusprosessit ovat Keski-Suomen liiton ylöpyden aihe, joita kehitämme edelleen. Kohdennamme valtaosan hankerahoituksesta maakuntastrategian toteutukseen ja kasvun kärkeen – bio- ja kiertotalouteen, uudistuvaan teollisuuteen, hyvään vointiin sekä turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen.

Edunvalvonta uuden EU-ohjelmakauden valmistelussa edellyttää meiltä valppautta ja vuorovaikutusta eri foorumeilla vuoden aikana. Osallistumme ja vaikutamme aktiivisesti myös aluekehittämislainsäädännön valmisteluun. Maakuntamme saavutettavuutta ja tärkeitä liikennehankkeita edistämme yksituumaisesti ja faktoilla vaikuttaen. Vaikuttamistoimia suunnataan myös tulevaa hallitusohjelmaa silmällä pitäen. Maakunnan yhtenäisyyttä lujittamalla ja kumppanuuksia vahvistamalla teemme Keski-Suomesta yhä houkuttelevamman uusille investoinneille ja yrityksille.

Asiantunteva henkilöstö ja kehittyvä työyhteisö ovat kaiken tekemisemme perusta, johon panostamme ja jota vaalimme. Kannustamme henkilöstöä osaamisen kasvattamiseen ja rohkaisemme työtapojen ja prosessien kehittämiseen esimerkiksi tekoälyä viisaasti hyödyntäen.

Maakuntabrändimme sanoin, *parhaat palat löytyvät keskeltä* – emme jää sivustakatsojaksi vaan vahvuksiimme luottaen luomme valoisaa tulevaisuutta ja menestystä Keski-Suomeen yhdessä sidosryhmiemme ja luottamushenkilöidemme kanssa.

Pekka Hokkanen

maakuntajohtaja

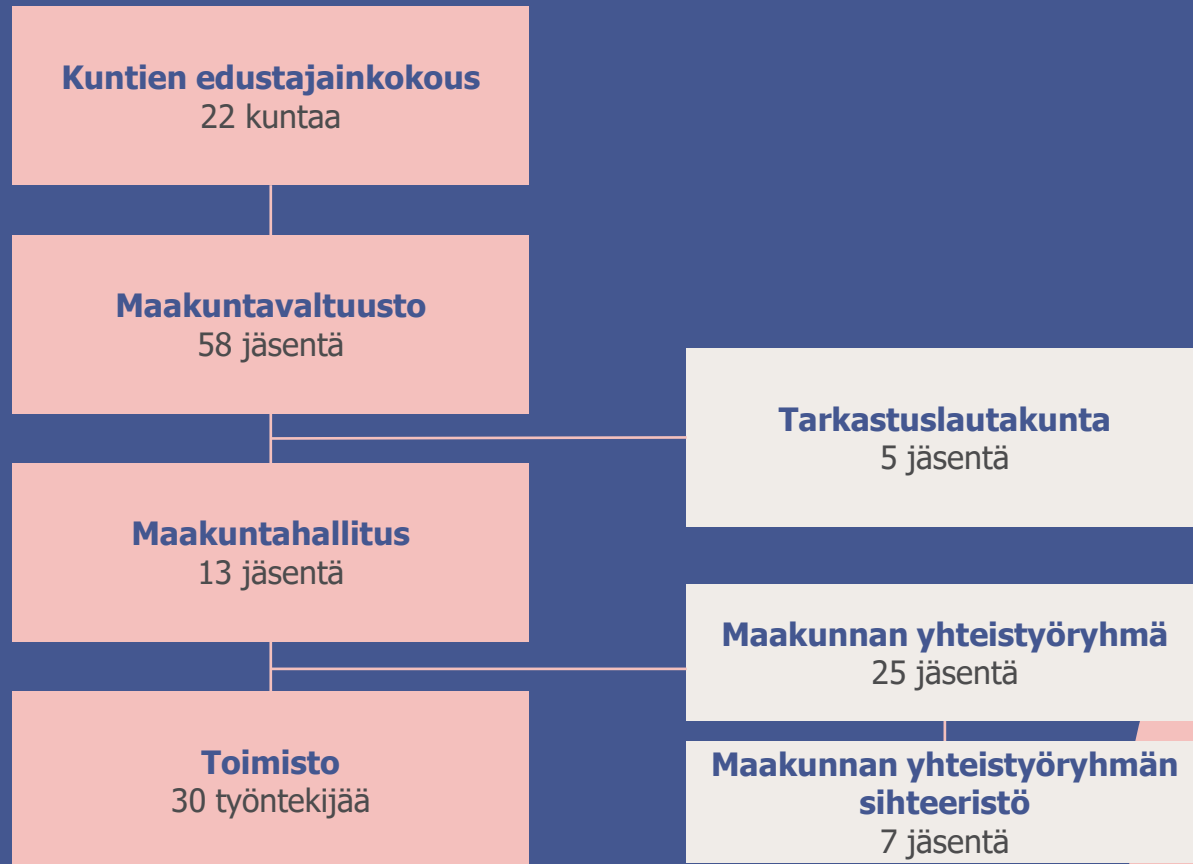
KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liiton organisaatio

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liiton organisaatio

MAAKUNTAVALTUUSTO

käyttää Keski-Suomen liiton ylintä toimivaltaa. Edustajainkokous valitsee maakuntavaltuuston kuntavaalikaudeksi. Maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntastrategian ja maakuntakaavan sekä asettaa vuosittain toiminnalliset tavoitteet talousarvion ja toimintasuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Lisäksi maakuntavaltuusto arvioi Keski-Suomen liiton toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

58 JÄSENTÄ
2XVUODESSA

MAAKUNTAHALLITUS

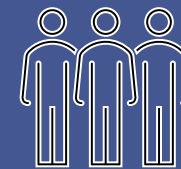
johtaa Keski-Suomen liiton toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä edustaa kuntayhtymää ja valvoo sen etua. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion, talous- ja toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikuttavuutta. Maakuntahallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

13 JÄSENTÄ
11XVUODESSA

PUHEENJOHTAJISTO

valmistelee yhdessä toimiston johdon kanssa maakuntahallituksen ja -valtuuston päätöksentekoon meneviä asioita sekä sopii liiton edustuksista eri tilaisuuksiin. Puheenjohtajiston muodostavat maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen ja maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajat.

7 JÄSENTÄ
11XVUODESSA

TARKASTUSLAUTAKUNTA

arvioi talousarvioon kirjattujen tavoitteiden toteutumista valtuustolle vuosittain arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen.

5 JÄSENTÄ
6XVUODESSA

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ

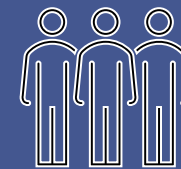
linjaa maakuntastrategian mukaisesti alueen kehittämistä ja julkisen tuen kohdentamista. Maakunnan yhteistyöryhmässä ovat edustettuina kunnat, Keski-Suomen ELY-keskus, tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt, yritykset sekä yhdistykset. Maakunnan yhteistyöryhmän valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä hoitaa sihteeristö, joka koostuu Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen ELY-keskuksen sekä muista tukea myöntävien viranomaisten edustajista.

25 JÄSENTÄ
5XVUODESSA

KESKI-SUOMEN LIITON TOIMISTO

hoitaa maakunnan liiton operatiivista toimintaa. Toimiston tehtävänä on huolehtia kuntayhtymän toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta lakien ja asetusten, perussopimuksen, hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

27 TYÖNTEKIJÄÄ
365XVUODESSA

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liiton toimisto

Maakuntajohtaja

Pekka Hokkanen

Aluekehittäminen ja alueiden käyttö

Elinvoima, kehittäminen ja rahoitus

Aluekehitysjohtaja Pirjo Peräaho

Alueiden käyttö ja saavutettavuus

Suunnittelujohtaja Hanna Kunttu

Viestintä

Viestintäpäälikkö Jenni Isopahkala

Hallinto

Talous ja henkilöstöjohtaminen

Hallintojohtaja Hanna Reini

Henkilöstö

- Keski-Suomen liiton operatiivista toiminnan sydämenä on toimiston henkilöstö. Keski-Suomen liiton henkilöstön työ on monipaikkaista ja monimuotoista asiantuntijatyötä. Keski-Suomen liiton toteuttaessa maakuntastrategiaa, työhön tarvitaan asiantunteva henkilöstö, jonka asiantuntijuuden kehittämisestä ja osaamisen uudistamisesta pidetään erityistä huolta.
- Vuoden 2025 alussa Keski-Suomen liitossa työskenteli 27 työntekijää, joista 22 oli toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa ja 5 määräaikaisissa työsuhteissa.
- Työyhteisön ja henkilöstön osaamisen kehittämistä ohjaa henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Toimintasuunnitelma 2026

Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman lisäksi myös toimintasuunnitelman tavoitteineen.

Keski-Suomen liiton toiminnan päätavoitteet vuodelle 2026:

1. Maakuntastrategian toteutus käytännön työssä
2. Tavoitteellista ja ennakoivaa verkostovaikuttamista
3. Kehittyvä työyhteisö

Jokainen päätavoite on jäsennelty alatavoiteiksi. Toimenpiteet ja mittarit talousarviovuodelle 2026 on kuvattu alatavoiteittain.

Tavoite 1: Maakuntastrategian toteutus

- Käynnistetään päivitetyn Keski-Suomen maakuntastrategian 2026-2029 toimenpiteet osana asiantuntija- ja verkostotyötä
- Kootaan maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi pohjaksi maakuntavakaavan päivitystyön käynnistymiselle
- Seurataan EU-ohjelmakauden 2021-2027 rahoitusprosessien sujuvuutta ja hankkeiden vaikuttavuutta osana ohjelmakauden päättämisvaihetta

Maakuntastrategian toteutus

Tavoite vuoteen 2028	Toimenpiteet vuonna 2026	Mittarit
Tulevaisuuskeskusteluun ja ajantasaiseen tietoon perustuva aluekehittäminen ja päätöksenteko	1. Maakuntastrategian seurantomallin käyttöönotto 2. Ennakoivan tiedon, tilannekuvien ja analyysien tuottaminen strategisen suunnittelun ja päätöksenteon tueksi 3. Ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman laatiminen 4. Luonto- ja ilmastotiekartan toimenpiteiden edistäminen ja seuranta 5. Vapautuvien julkisomisteisten kiinteistöjen kestävän käytön suunnittelu 6. Taiteen ja kulttuurin maakunnallisen foorumin järjestäminen 7. Ennakointi- ja tulevaisuusverkostojen kehittäminen 8. Tulevaisuusfoorumit ja muut ennakointitapahtumat	• Sidosryhmien kokemus strategian seurannasta ja päätöksenteossa hyödynnetystä tietoaineistosta (kysely) • Laadittujen tilannekuvien, skenaarioiden ja raporttien määrä • Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä • Tulevaisuuskeskusteluihin osallistuneiden henkilöiden määrä
Maakuntastrategiaa ja eheää aluerakennetta edistävä alueidenkäytön suunnittelu	1. Maakuntakaavan ajantasaisuuden ja sen muutostarpeiden arviointi 2. Uuden tai osittain päivitettävän maakuntakaavan laatimisprosessin käynnistäminen 3. Euroopan kattavan pyöräreittiverkoston (EuroVelo 11-reitti) toteutettavuusselvitys Keski-Suomessa 4. Kestävän ja turvallisen liikkumisen edistäminen maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti	• Yhteenveto ja analyysi maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnista • Uuden maakuntakaavaproessin käynnistyspäätös (ml. osallistumis- ja arviointisuunnitelma) • EuroVelo 11-reitin toteutettavuusselvitys valmis • Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä
Sujuvat rahoitusprosessit osana maakuntastrategian toteutusta	1. Rahoituksen kohdentaminen maakuntastrategiaan ja sen kasvun kärkiin 2. Rahoitus- ja maksatusprosessien sujuvuuden varmistaminen 3. Valmistuneiden hankkeiden laadun ja vaikuttavuuden arviointi	• 90 % myönnetystä rahoituksesta kohdentuu maakuntastrategiaan ja sen kasvun kärkiin • Rahoitushakemusten keskimääräinen käsittelyaika enintään 90 vrk • Maksatushakemusten keskimääräinen käsittelyaika enintään 50 vrk • Valmistuneiden hankkeiden tulokset suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

Tavoite 2: Tavoitteellinen ja ennakoiva verkostovaikuttaminen

- Vaikutetaan aktiivisesti uuden EU-ohjelmakauden 2028-2035 valmisteluun ja panostetaan osaamiseen välittävän toimielimen tehtävissä
- Valmistaudutaan eduskuntavaaleihin 2027 ja käynnistetään hallitusohjelmavaikuttamistyötä niin kansallisella tasolla, Länsi-Suomen tasolla kuin maakunnallisella tasolla
- Panostetaan Keski-Suomen yhtenäisyyteen ja tunnettavuuteen

Tavoitteellinen ja ennakoiva verkostovaikuttaminen

Tavoite vuoteen 2028	Toimenpiteet vuonna 2026	Mittarit
Valmiina uuteen EU-ohjelmakauteen	- Ennakoiva ja yhteistyökykyinen vaikuttamistyö - Keski-Suomen strategisen aseman ja erityispiirteiden esille tuominen valmistelussa - Valmistautuminen osaavan, asiantuntevan ja uuden ohjelmakauden vaatimukset täyttävän välittävän toimielimen tehtävään	- Lobbaus- ja valmistelutapaamisten määrä kansallisella ja EU:n tasolla - Henkilöstön oppimistapahtumien määrä
Keski-Suomen liiton roolin vahvistaminen aloitteellisena ja uudistavana kehittämisorganisaationa	- Aktiivinen osallistuminen ja vaikuttaminen aluekehittämislainsäädännön valmisteluun - Maakunnan vaikuttamisryhmän perustaminen	- Lobbaus- ja valmistelutapaamisten määrä - Vaikuttamisryhmän osallistumisaktiivisuus (% jäsenistä kokouksissa) - Vaikuttamisryhmän tuottamien linjausten ja toimenpiteiden määrä
Keski-Suomen tunnettuuden vahvistaminen innovaatio- ja osaamisympäristönä	- Verkostoitumisen ja kumppanuuksien vahvistaminen uusien investointien, yritysten ja toimijoiden houkuttelemiseksi - Kohdennetut digimarkkinointikampanjat	- Sidosryhmien arvio yhteistyön toimivuudesta ja hyödyllisyydestä (kysely) - Kampanjoiden tavoittavuus (näyttökerrat, verkkosivuvierailut, some-analytiikka)
Maakunnan yhtenäisyyden lujittaminen	- Maakuntaidentiteettiä ja yhteistä tarinaa vahvistavat viestintäkampanjat - Kuntien ja muiden toimijoiden yhteisten kehittämis- tai sopeutumistoimien tunnistaminen ja verkostojen tukeminen	- Kampanjoiden tavoittavuus (näyttökerrat, mediapeitto, some-analytiikka) - Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä

Tavoite 3: Kehittyvä työyhteisö

- Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työilmapiiriin ja työhyvinvointiin
- Valmistaudutaan hankintalain muutokseen ja hallittuun siirtymään palvelujen hankinnassa
- Sujuvoitetaan palveluja digitaalisin työkaluin
- Tehostetaan asiantuntijatyötä monipuolisella tekoälyn hyödyntämisellä

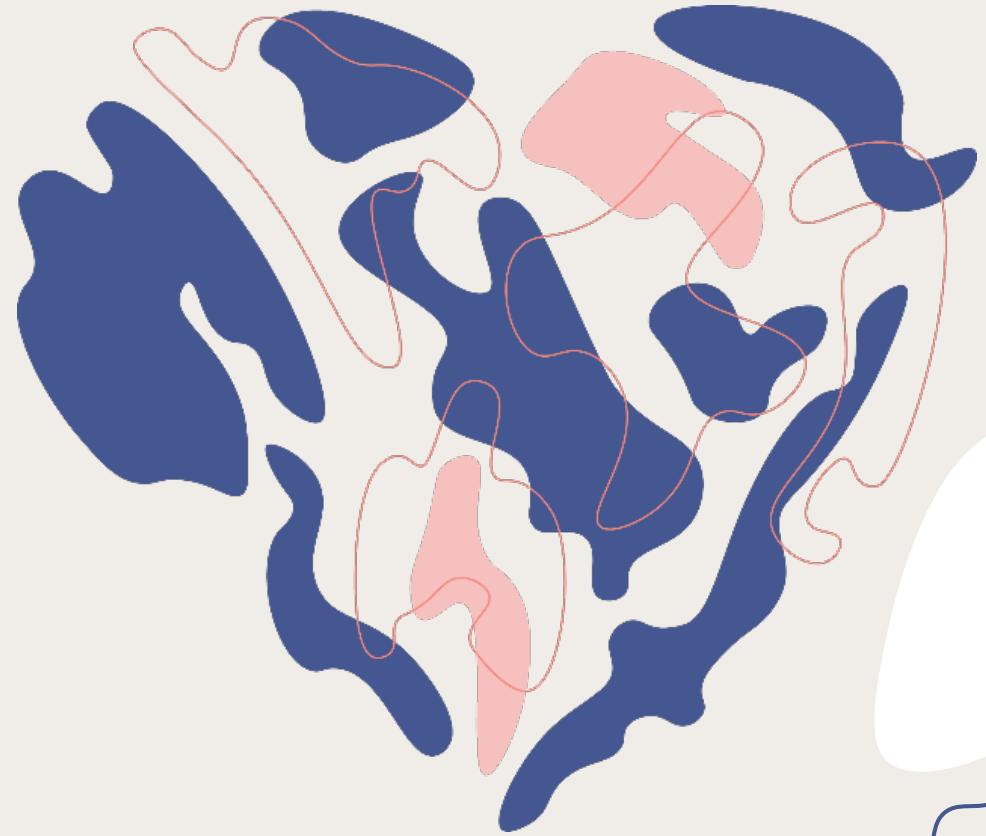

Kehittyvä työyhteisö		
Tavoite vuoteen 2028	Toimenpiteet vuonna 2026	Mittarit
Motivoitunut henkilöstö ja avoin työilmapiiri	- Osaamisen kehittäminen - Yhteisöllisyyden ja hyvän työilmapiirin vaaliminen - Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen	- Koulutuspäivien määrä (per henkilö/vuosi) - Pulssikyselyyn vastanneiden määrä säilyttää käyttöönottovuoden 2024 tason (%) - Pulssikyselyssä säilytetään korkea taso yhteisöllisyyden ja hyvän työilmapiirin kokemuksessa - Työhyvinvointikyselyssä stressiä kokeneiden määrä laskee v. 2024 tuloksissa raportoidusta (%)
Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden hallittu siirtymä uudelle palvelutuottajalle	- Hankinnan ennakoiva suunnittelu - Palvelusopimuksen selkeä määrittely (palvelutasot, vasteajat, kustannusrakenne) - Siirtymäsuunnitelman laatiminen ja kattava tiedonsiirto yhdessä aiemman ja uuden palvelutuottajan kanssa (aikataulut, vastuut, riskienhallinta)	- Siirtymä toteutettu sovitussa aikataulussa (%) - Henkilöstön tyytyväisyys palveluun (asteikko 1–5)
Palvelujen digitalisointi asioiden sujuvoittamiseksi	- Keski-Suomen kehittämisrahaston hakuprosessin digitalisointi - Suomi.fi viestit viranomaiskäyttöön - Suomi.fi tunnistautumisen käyttöönotto - Käyttönoton tuki asiakkaille ja henkilöstölle	- Digitaaliset palvelut otettu käyttöön sekä asiakkaat ja henkilöstö perehdytetty niiden käyttöön - Sähköisten hakemusten osuus (% kaikista hakemuksista) - Henkilöstön arvio prosessien selkeydestä ja sujuvuudesta (asteikko 1-5)
Tekoälyn hyödyntäminen osana asiantuntijatyötä	- Käyttökohteiden laajentaminen uusiin asiantuntijatyön osa-alueisiin - Tekoälyn vakiinnuttaminen osaksi arjen prosesseja	- Uusien tekoälyn käyttökohteiden määrä - Tekoälyä hyödyntävien työntekijöiden osuus (%) - Henkilöstön kokemus tekoälyn avusta omassa työssään (asteikko 1–5)

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kehitetään
Keski-Suomea
yhdessä!

KESKI-SUOMEN LIITTO

Talousarvio 2026 sekä taloussuunnitelma 2026-2028

Talousarvio ja sen sitovuus

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoittaa, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvion maakuntavaltuustoa sitova taso on talousarvion loppusumma (tilikauden yli/alijäämä). Toimintasuunnitelmassa esitetyt päätavoitteet ovat sitovia. Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien maksuosuuksien osalta.

Kun maakuntavaltuusto on hyväksynyt talousarvion, maakuntahallitus käsittelee ja hyväksyy talousarvioon pohjautuvan käyttösuunnitelman vuodelle 2026. Käyttösuunnitelma laaditaan tulosityksiköittäin.

Talousarvio 2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kunnalle talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

TULOSLASKELMA JA KÄYTTÖTALOUS				TA 2025 - 2026	
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos €	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	4 208 355	3 995 500	4 484 500	489 000	10,9 %
Myyntituotot	3 473 360	3 449 400	4 235 000	785 600	18,6 %
Keski-Suomen kehittämisrahasto	0	0	650 000		
Jäsenkuntien maksuosuudet	3 433 300	3 433 300	3 570 000	136 700	3,8 %
Muut myyntituotot	40 060	16 100	15 000	-1 100	-7,3 %
Tuet ja avustukset	734 995	546 100	249 500	-296 600	-118,9 %
TOIMINTAKULUT	-3 938 326	-3 973 500	-4 469 500	496 000	11,1 %
Henkilöstömenot	-2 138 483	-2 224 000	-2 146 300	-77 700	-3,6 %
Palvelujen ostot	-805 214	-772 500	-699 500	-73 000	-10,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 366	-66 300	-60 200	-6 100	-10,1 %
Avustukset, sis. K-S kehittämisrahaston	-696 656	-665 000	-1 315 000	650 000	0,0 %
Muut toimintamenot	-253 608	-245 700	-248 500	2 800	1,1 %
TOIMINTAKATE	270 029	22 000	15 000	-7 000	-46,7 %
Rahoitustuotot ja -menot	13	0	0	0	0,0 %
Korkotuotot	0	0	0	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	14	0	0	0	0,0 %
Korkokulut	0	0	0	0	0,0 %
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0,0 %
VUOSIKATE	270 042	22 000	15 000	-7 000	-46,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0,0 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	270 042	22 000	15 000	-7 000	-46,7 %
Rahastojen lisäys (-)	-650 000	-650 000	0	650 000	0,0 %
Rahastojen vähennys (+)	680 186	650 000	0	-650 000	0,0 %
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	300 228	22 000	15 000	-7 000	-46,7 %

Jäsenkuntien maksuosuudet 2026

Kunta	Verotulot, euroa		Maksuosuus, euroa		Muutos		Maksuerä 1/4
	2024	2023	2026	2025	euroa	%	euroa
Hankasalmi	10 183 300	9 803 916	56 069	53 456	2 613	4,89 %	14 017
Joutsa	9 630 069	9 411 026	53 023	51 313	1 709	3,33 %	13 256
Jyväskylä	343 135 105	335 160 645	1 889 284	1 827 458	61 827	3,38 %	472 321
Jämsä	50 716 103	47 344 078	279 240	258 143	21 097	8,17 %	69 810
Kannonkoski	2 979 272	2 907 533	16 404	15 853	550	3,47 %	4 101
Karstula	8 466 595	8 278 751	46 617	45 140	1 477	3,27 %	11 654
Keuruu	21 759 226	21 807 831	119 805	118 907	898	0,76 %	29 951
Kinnula	3 573 080	2 995 204	19 673	16 331	3 342	20,46 %	4 918
Kivijärvi	2 475 561	2 405 066	13 630	13 114	517	3,94 %	3 408
Konnevesi	5 868 639	5 458 111	32 312	29 760	2 552	8,58 %	8 078
Kyyjärvi	3 433 778	3 295 874	18 906	17 971	936	5,21 %	4 727
Laukaa	46 766 632	44 327 189	257 495	241 693	15 801	6,54 %	64 374
Luhanka	1 863 327	1 819 339	10 259	9 920	339	3,42 %	2 565
Multia	3 696 821	3 691 168	20 355	20 126	228	1,14 %	5 089
Muurame	22 896 789	23 834 925	126 069	129 960	-3 891	-2,99 %	31 517
Petäjävesi	8 446 097	8 555 695	46 504	46 650	-146	-0,31 %	11 626
Pihtipudas	8 366 385	8 391 264	46 065	45 753	312	0,68 %	11 516
Saarijärvi	19 803 450	19 287 282	109 037	105 164	3 873	3,68 %	27 259
Toivakka	5 484 776	5 324 788	30 199	29 033	1 166	4,01 %	7 550
Uurainen	7 214 664	6 830 582	39 724	37 244	2 480	6,66 %	9 931
Viitasaari	13 503 570	12 793 314	74 350	69 755	4 595	6,59 %	18 587
Äänekoski	48 126 403	45 952 899	264 981	250 557	14 424	5,76 %	66 245
Yhteensä	648 389 641	629 676 478	3 570 000	3 433 300	136 700		892 500

Miksi 4% korotus tarvitaan?

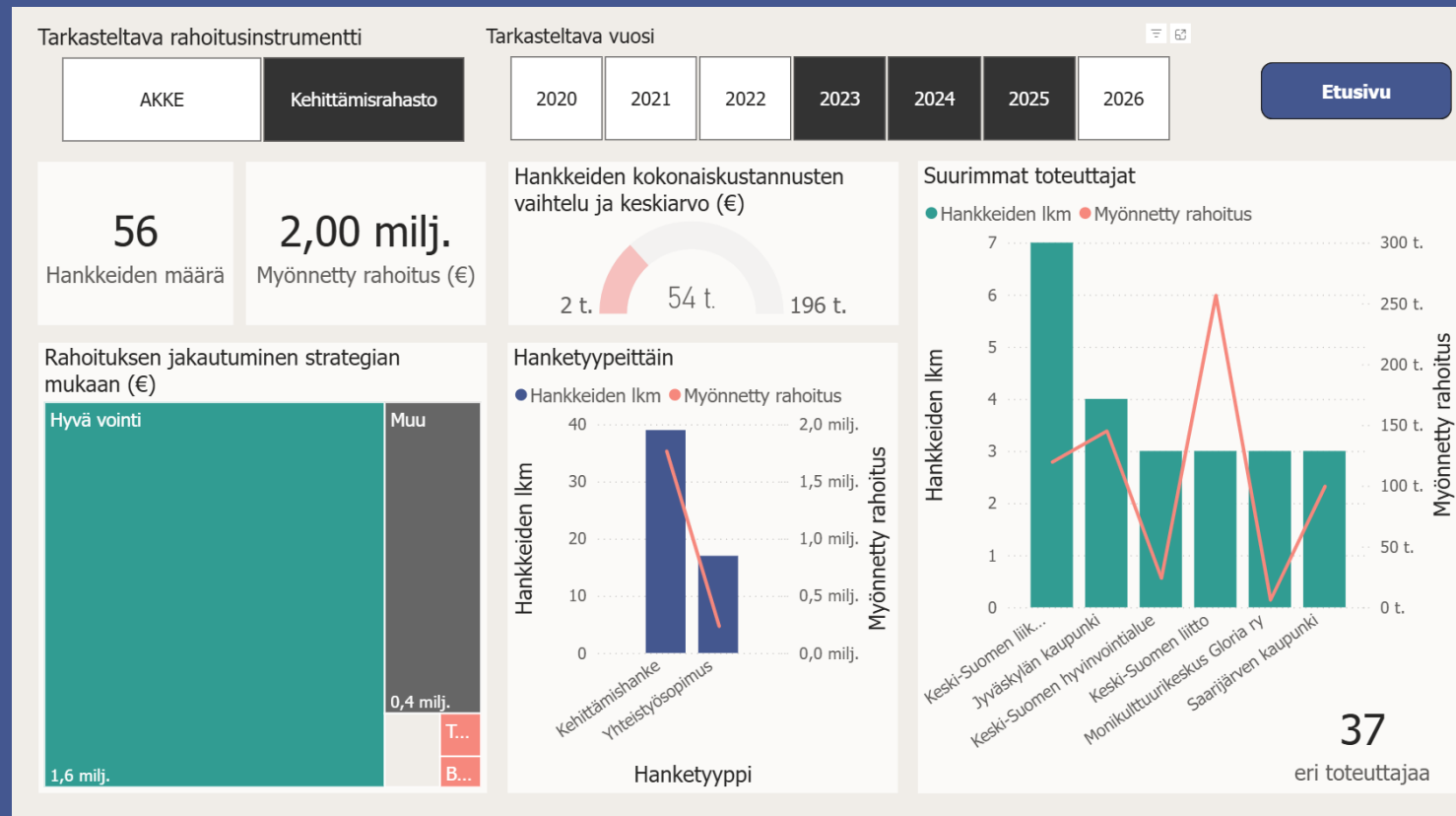
- Henkilöstökulut muodostavat yli puolet Keski-Suomen liiton kokonaiskustannuksista. Sopimuskauden 2025-2028 palkankorotukset ovat yhteensä +7,37 %. Edellisen sopimuskauden 2022-2025 korotukset olivat +8,79 %.
- Keski-Suomen liiton henkilöstömäärä on sopeuttamistoimien jälkeen vähentynyt 16,7%.
- Kun henkilöstömäärä suhteutetaan maakunnan asukaslukuun, Keski-Suomen liitto on kolmanneksi pienin maakuntien liitto.
- Keski-Suomen liiton tyypillisesti hyödyntämä hankerahoitus on hiipunut, minkä vuoksi ulkopuolisen rahoituksen saaminen on hankaloitunut.
- Keski-Suomen liiton maksuosuuksia on korotettu edellisen kerran vuonna 2022 +2% ja vuonna 2016 +2%. Keski-Suomen liitto on vertailujaksolla 2022-2025 vähiten korotuksia saaneiden maakuntien liittojen joukossa.
- Kustannuspuoli on tarkasti läpikäyty. Taseelle ei ole kertynyt suuria määriä kumulatiivista ylijäämää.

Keski-Suomen kehittämishahasto

Keski-Suomen kehittämishahastoa kartutetaan 650 000€ vuonna 2026.

Rahasto-osuus sisältyy jäsenkuntien maksusuuteen, joka laskutetaan kunnilta neljässä yhtä suuressa erässä vuoden aikana. Keski-Suomen kehittämishahastoon budjetoitu osuus jäsenkuntien maksusuudesta siirretään laskituksen jälkeen rahaston tilille. Lisätietoa Keski-Suomen kehittämishahaston hankkeista [hankesalkusta](#).

Tulosityksiköt

Keski-Suomen liiton toiminta jakautuu seuraaviin tulosityksiköihin:

1. luottamushenkilöhallinto
2. toimisto
3. projektit

Perussopimuksen mukaan kunnat rahoittavat maksuosuuksilla liiton varsinaisen toiminnan eli luottamushenkilöhallinnon ja toimiston toimintamenot sekä Keski-Suomen kehittämisrahaston varauksen.

Projektit-tulosityksikköön kuuluvat liiton itse toteuttamat hankkeet. Hankkeiden edellyttämät omavastuuosuudet katetaan vakituisten henkilökunnan työajan kohdentamisella, ministeriöiden vastinrahoituksella tai toimiston budjetista.

KÄYTTÖTALOUSOSA TULOSYKSIKÖITTÄIN	Luottamus- henkilöhallinto	Toimisto	Projektit	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT	0	4 362 500	122 000	4 484 500
Myyntituotot	0	4 235 000	0	4 235 000
Keski-Suomen kehittämiraasto	0	650 000	0	650 000
Jäsenkuntien maksuosuudet	0	3 570 000	0	3 570 000
Muut myyntituotot	0	15 000	0	15 000
Tuet ja avustukset	0	127 500	122 000	249 500
TOIMINTAKULUT	-178 000	-3 981 000	-310 500	-4 469 500
Henkilöstömenot	-125 000	-1 742 800	-278 500	-2 146 300
Palkat ja palkkiot	-105 000	-1 405 000	-223 000	-1 733 000
Henkilöstösivukulut	-20 000	-337 800	-55 500	-413 300
Palvelujen ostot	-53 000	-614 500	-32 000	-699 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-60 200	0	-60 200
Avustukset (sis. K-S kehittämisrahaston)	0	-1 315 000	0	-1 315 000
Muut toimintamenot	0	-248 500	0	-248 500
TOIMINTAKATE	-178 000	381 500	-188 500	15 000
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0
Korkotulot	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0
Korkomenot	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0
VUOSIKATE	-178 000	381 500	-188 500	15 000
TILIKAUDEN TULOS	-178 000	381 500	-188 500	15 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-178 000	381 500	-188 500	15 000

Taloussuunnitelma

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarvio- ja taloussuunnitelma tulee laatia siten, että taloudelliset edellytykset liiton tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi ja taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

TALOUSSUUNNITELMA						TA2026-2028	
TULOSLASKELMA JA KÄYTTÖTALOUS	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Muutos €	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	4 208 355	3 995 500	4 484 500	4 550 500	4 550 500	66 000	1,5 %
Myyntituotot	3 473 360	3 449 400	4 235 000	4 235 000	4 235 000	0	
Keski-Suomen kehittämisrahasto	0	0	650 000	650 000	650 000		
Jäsenkuntien maksusuudet	3 433 300	3 433 300	3 570 000	3 570 000	3 570 000	0	
Muut myyntituotot	40 060	16 100	15 000	15 000	15 000	0	
Tuet ja avustukset	734 995	546 100	249 500	315 500	315 500	66 000	
TOIMINTAKULUT	-3 938 326	-3 973 500	-4 469 500	-4 550 500	-4 550 500	-81 000	-1,8 %
Henkilöstömenot	-2 138 483	-2 224 000	-2 146 300	-2 240 500	-2 240 500	94 200	
Palvelujen ostot	-805 214	-772 500	-699 500	-700 000	-700 000	500	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 366	-66 300	-60 200	-55 000	-55 000	-5 200	
Avustukset, sis. K-S kehittämisrahasto	-696 656	-665 000	-1 315 000	-1 315 000	-1 315 000	0	
Muut toimintamenot	-253 608	-245 700	-248 500	-240 000	-240 000	-8 500	
TOIMINTAKATE	270 029	22 000	15 000	0	0	-15 000	0,0 %
Rahoitustulot ja -menot	13	0	0	0	0	0	
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0	
Muut rahoitustuotot	14	0	0	0	0	0	
Korkomenot	0	0	0	0	0	0	
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0	
VIISIKATE	270 042	22 000	15 000	0	0	-15 000	0,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	270 042	22 000	15 000	0	0	-15 000	0,0 %
Rahastojen lisäys (-)	-650 000	-650 000	0	0	0	0	
Rahastojen vähennys (+)	680 186	650 000	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	300 228	22 000	15 000	0	0	-15 000	0,0 %

Rahoitus- ja investointiosa

Talousarvion rahoitus- ja investointiosa sisältää suunnitelman siitä, miten talousarvion tulot ja menot muodostuvat sekä miten varoja käytetään.

RAHOITUS- JA INVESTOINTIOSA	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toiminnan rahavirta	270 042	22 000	15 000	0	0
Vuosikate	270 042	22 000	15 000	0	0
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Investointimenot	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	270 042	22 000	15 000	0	0
Rahoituksen rahavirta	-5 930 345	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 930 345	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5 660 303	22 000	15 000	0	0

KESKI-SUOMEN LIITTO

KESKI-SUOMEN LIITON TALOUSARVIO 2026 SEKÄ TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2028

Julkaisun tiedot

Julkaisija Keski-Suomen liitto
Innova 2, Lutakonaukio 7
40100 Jyväskylä
keskisuomi.fi

LinkedIn @Keski-Suomen liitto / Regional Council of Central Finland
Instagram @keskisuomi
Facebook @keskisuomenliitto
Sähköposti kirjaamo@keskisuomi.fi

C 173

ISBN 978-951-594-560-0 (sähköinen)

ISSN 2341-9903 (sähköinen)

